Opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew dwar "Bijoekonomija sostenibbli u inklużiva – opportunitajiet ġodda għall-ekonomija Ewropea"

(opinjoni fuq inizjattiva proprja)

(2019/C 110/02)

Relatur: **Mindaugas MACIULEVIČIUS**

Korelatur: **Estelle BRENTNALL**

Deċiżjoni tal-Assemblea Plenarja	15.2.2018
Bażi legali	Artikolu 29(2) tar-Regoli ta' Proċedura
	Opinjoni fuq inizjattiva proprja
Korp kompetenti	Kummissjoni Konsultattiva dwar il-Bidliet Industrijali (CCMI)
Adottata fis-CCMI	25.9.2018
Adottata fil-plenarja	12.12.2018
Sessjoni plenarja Nru	539
Riżultat tal-votazzjoni (favur/kontra/astensjonijiet)	205/3/3

1. **Konklużjonijiet u rakkomandazzjonijiet**

1.1. **L-introduzzjoni ta' qafas politiku u ta' miżuri ta' inċentivi li jkun fit-tul, koerenti u trasparenti biex tiġi promossa l-bijoekonomija.** Jinħtieġ impenn fl-ogħla livell politiku biex jiġu indirizzati l-ħafna sfidi trasversali tas-soċjetà u l-ambjent politiku tal-UE jista' jkun iżjed favur il-bijoprodotti innovattivi u materja prima prodotta fl-UE b'mod sostenibbli. L-inċentivi finanzjarji jew marbuta mat-tnaqqis fit-taxxa jistgħu jgħinu biex jixprunaw l-investimenti meħtieġa, peress li l-Istati Membri u r-reġjuni għandhom kompetenza f'dawn l-oqsma pjuttost milli l-UE. L-organizzazzjonijiet raggruppanti, li jlaqqgħu flimkien l-SMEs, kif ukoll il-produtturi primarji ta' bijomassa sostenibbli, jaqdu rwol essenzjali fl-iżvilupp ta' relazzjonijiet bejn l-atturi fil-katina tal-provvista. Eżerċizzju kontinwu u aġġornat ta' mmappjar ([1]), flimkien mal-kejl tal-effetti tal-bijoekonomija, jista' jidentifika l-gruppi eżistenti attivi fl-oqsma li huma bbażati fuq il-bijoloġija, u għandhom jittieħdu azzjonijiet biex jiġi ffaċilitat l-iżvilupp ta' oqsma ġodda fil-livell Ewropew, reġjonali u nazzjonali, fejn jeżistu l-lakuni.

1.2. **Ir-rwol tal-bdiewa, is-sidien tal-foresti u l-kooperattivi tagħhom huwa kruċjali biex jiġi żgurat l-użu effiċjenti tar-riżorsi naturali u biex isir kontribut għal bijoekonomija ċirkolari.** Jinħtieġu Qafas Finanzjarju Pluriennali, Politika Agrikola Komuni u strateġija Ewropea tal-foresti b'saħħithom biex jappoġġjaw is-servizzi ta' konsulenza, it-taħriġ u l-iskambju tal-għarfien, biex jiġu indirizzati aħjar il-ħtiġijiet tal-bdiewa u tal-kooperattivi agrikoli. Jeħtieġ li jiġu promossi eżempji konkreti biex ikun hemm sensibilizzazzjoni u joħorġu fid-dieher il-benefiċċji tal-bijoekonomija għall-katina tal-valur kollha Dan jattira l-bdiewa żgħażagħ u l-parteċipanti ġodda jibdew negozji ġodda f'dan il-qasam. L-organizzazzjonijiet u l-kooperattivi tal-produtturi għandhom ukoll jiġu promossi bħala għodod importanti biex tiżdied il-mobilizzazzjoni u l-valur miżjud tal-bijomassa eżistenti fl-UE. Għalhekk, l-appoġġ lis-setturi tal-agrikoltura u tal-forestrija fl-UE huwa kruċjali biex ikompli jsiru investiment u innovazzjoni fil-produzzjoni sostenibbli tal-bijomassa.

1.3. **Appoġġ lill-ħolqien ta' suq u għajnuna lill-konsumaturi u lill-pubbliku biex jagħmlu għażliet informattivi dwar il-prodotti u l-industriji li huma jappoġġjaw permezz tax-xiri ta' kuljum tagħhom.** Sabiex timla n-nuqqas ta' għarfien tal-konsumaturi u xxandar messaġġi koerenti u korretti dwar il-bijoprodotti, l-Unjoni Ewropea għandha bżonn tfassal strateġija ta' komunikazzjoni li tinvolvi l-imsieħba kollha fil-katina tal-valur u l-partijiet ikkonċernati l-oħra kollha. Wieħed mill-ewwel passi importanti kien l-istabbiliment ta' standards ċari fil-livell tal-UE għall-bijoprodotti, li jistgħu jwittu t-triq biex jiġu introdotti miżuri għall-ħolqien tas-suq biex jagħtu spinta akbar lill-użu ta' bijoprodotti li huma magħmula fl-UE min-naħa tal-konsumaturi u x-xerrejja pubbliċi.

([1]) https://biconsortium.eu/news/mapping-european-biorefineries

1.4. **Il-provvediment ta' redditu finanzjarju sostenibbli fuq l-investimenti permezz tal-fond ta' punt uniku ta' kuntatt.** Regolamentazzjoni intelliġenti u implimentazzjoni konsistenti fuq diversi livelli madwar l-UE għandhom ikunu prijorità sabiex jitneħħew l-ostakli u jitnaqqas il-piż amministrattiv filwaqt li fl-istess ħin tiġi żgurata s-sostenibbiltà. Pereżempju, għodda bbażata fuq il-web tkun tista' tgħin biex jiġu identifikati l-fondi disponibbli u jekk l-applikant jissodisfax il-kriterji tal-eliġibbiltà għal dan il-mekkaniżmu. Is-sistema tipprovdi wkoll ir-rabtiet u r-riżorsi meħtieġa biex tapplika direttament għall-mekkaniżmu tal-finanzjament. Din tista' jservi bħala post tas-suq, billi tagħmel informazzjoni dwar il-fondi disponibbli u tagħmel possibbli li dawk li qed ifittxu l-fondi jagħmlu kuntatt ma' finanzjaturi potenzjali (eż. sit tal-crowdfunding). Barra minn hekk, il-kontinwazzjoni tal-Impriża Konġunta dwar l-Industriji b'bażi Bijoloġika (BBI JU 2.0) lil hinn mill-Qafas Finanzjarju Pluriennali attwali hija kruċjali għall-promozzjoni ta' katini ta' valur ta' bijoprodotti ġodda jew eżistenti u ssaħħaħ il-kompetittività tal-faċilitajiet eżistenti ta' produzzjoni, u bħala kontribut għall-iżvilupp rurali, il-ħolqien tal-impjiegi u l-promozzjoni tan-negozju.

1.5. **Il-politika tal-UE dwar l-iżvilupp reġjonali wara l-2020 għandha tipprovdi biżżejjed finanzjament biex ikomplu jiġu żviluppati ż-żoni rurali.** L-enfasi għandha tkun prinċipalment fuq l-appoġġ għal investimenti fl-infrastruttura u s-servizzi meħtieġa għal negozju effiċjenti u sostenibbli fil-bijoekonomija rurali.

1.6. **L-isfruttar tal-opportunitajiet xjentifiċi u appoġġ għall-innovazzjoni permezz ta' qafas legali flessibbli, proporzjonat u robust.** Ir-riċerka hija essenzjali biex tippermetti, tistabbilixxi u tevalwa l-innovazzjoni fil-bijoekonomija. L-isfruttament kummerċjali jiddependi mhux biss mir-riċerka eċċellenti iżda wkoll mill-qafas adatt strateġiku, legali u soċjetali biex jiżgura t-trasferiment rapidu tal-għarfien lejn l-industrija. L-atturi ewlenin għandhom jingħataw l-ispazju u l-appoġġ meħtieġ għal innovazzjoni u aċċellerazzjoni fil-limiti regolatorji. Għandu jintlaħaq qbil dwar ftehimiet ta' innovazzjoni u ftehimiet favur l-ambjent mal-partijiet ikkonċernati f'sitwazzjonijiet i fihom ir-regolamentazzjoni tista' tappoġġja aħjar l-iżvilupp tal-bijoekonomija globali u fejn jinħtieġu soluzzjonijet kreattivi. Barra minn hekk, l-innovazzjoni taqdi wkoll rwol kruċjali fit-tisħiħ tas-sostenibilità tal-produzzjoni tal-bijomassa fl-UE.

1.7. **It-tisħiħ tal-edukazzjoni, it-taħriġ u l-programmi ta' ħiliet għal talent ġdid u l-impjegati eżistenti.** Il-ftuħ tal-potenzjal tal-bijoekonomija jista' jwassal għall-ħolqien ta' impjiegi ġodda. Iżda, l-introduzzjoni ta' teknoloġiji ġodda tippreżenta sfidi importanti għall-organizzazzjoni tax-xogħol u l-ħiliet li għandhom bżonn il-ħaddiema. Għalhekk, l-iżgurar tal-iżvilupp kontinwu u l-adattament tal-ħiliet tal-individwi matul il-ħajja tagħhom huwa ta' importanza kbira. L-impenn mill-partijiet ikkonċernati rilevanti kollha – il-produtturi tal-bijomassa, il-fornituri tal-edukazzjoni, il-kumpaniji, it-trejdjunjins, is-servizzi pubbliċi tal-impjieg u l-gvernijiet – biex jittejbu l-kwalità u r-rispons tal-edukazzjoni u l-provvista tat-taħriġ vokazzjonali huwa essenzjali biex titnaqqas id-diskrepanza fil-ħiliet billi jissaħħu r-rabtiet bejn is-sistemi edukattivi u s-swieq tax-xogħol. Madankollu, l-iżvilupp tal-ħiliet ġenerali u l-adegwatezza tal-politiki għandhom ikunu parti integrali ta' sett usa ta' azzjonijiet li jinkludu politiki tax-xogħol, industrijali, ta' investiment, ta' innovazzjoni u ambjentali.

1.8. **Jiġi eżaminat l-użu tal-bijomassa. L-użu aktar effiċjenti tal-provvista tal-bijomassa eżistenti għandu jkun prijorità biex tiġi ssodisfata d-domanda dejjem tikber għal materja prima.** Imbagħad, jeħtieġ li l-kwalità u l-kwantità tal-ħamrija produttiva tittejjeb ukoll għall-agrikoltura u jiġi inċentivizzat l-użu tal-art abbandunata, marġinali jew sottoutilizzata. Il-produtturi tal-materja prima, l-aktar il-bdiewa u s-sidien tal-foresti, jaqdu rwol kruċjali fl-iżvilupp tal-bijoekonomija. Jinħtieġu żieda fl-għarfien dwar l-opportunitajiet potenzjali (bl-użu ta' għelejjel differenti) u l-iżvilupp ta' infrastruttura għall-ġbir, il-ħżin u t-trasport tal-bijomassa. Skemi ta' rappurtar dwar is-sostenibbiltà inqas kumplessi u t-tisħiħ tal-produzzjoni u l-kapaċità tal-ipproċessar versatili tal-bijomassa jistgħu wkoll jaqdu rwol importanti. L-iskart u r-residwi bħala sorsi alternattivi tal-bijomassa u l-ġestjoni sostenibbli tal-foresti Ewropej joffru opportunitajiet għall-bijoekonomija u għall-bijoenerġija. Jinħtieġa wkoll valutazzjoni tal-flussi tal-iskart sostenibbli, kif ukoll aktar investimenti fil-mobilizzazzjoni tal-injam u r-residwi. Barra minn hekk, jeħtieġ li jiġu żviluppati teknoloġiji biex jittrattaw il-varjabbiltà inerenti ta' dawn il-prodotti. F'ċerti każijiet, il-politiki nazzjonali jaf ikollhom bżonn jiġu adattati sabiex jiġi akkomodat l-użu tal-iskart fil-bijoprodotti.

2. **Kummenti ġenerali**

2.1. Il-bijoekonomija tħaddan il-produzzjoni ta' riżorsi bijoloġiċi rinnovabbli u l-konverżjoni tagħhom f'ikel, għalf, bijoprodotti u bijoenerġija. Din tinkludi l-agrikoltura, il-forestrija, is-sajd, l-ikel, il-produzzjoni tal-polpa u l-karta, kif ukoll partijiet tal-industriji kimiċi, bijoteknoloġiċi u tal-enerġija. Għall-finijiet ta' din l-Opinjoni, ir-riċerka dwar il-ġenomi, il-proċessi taċ-ċelloli u l-bijoinformatika ma tiġix ikkunsidrata b'mod speċifiku. L-Istrateġija tal-UE tal-2012 dwar il-Bijoekonomija kellha l-għan "(…) li [twitti] t-triq għal soċjetà aktar innovattiva, effiċjenti fl-użu tar-riżorsi u kompetittiva li tirrikonċilja s-sigurtà tal-ikel mal-użu sostenibbli ta' riżorsi rinnovabbli għal skopijiet industrijali, filwaqt li jkun żgurat il-

ħarsien ambjentali”. Fl-2017, il-Kummissjoni wettqet reviżjoni tal-Istrateġija tal-UE tal-2012 tagħha dwar il-Bijoekonomija, li kkonkludiet li l-Istrateġija wriet ir-rilevanza tal-għanijiet tagħha u li l-importanza tal-opportunitajiet offruti mill-bijoekonomija qed tiġi dejjem aktar rikonoxxuta fl-Ewropa u lil hinn minnha.

2.2. Madankollu, filwaqt li l-għanijiet tal-Istrateġija tal-UE tal-2012 dwar il-Bijoekonomija jibqgħu rilevanti biex jilqgħu għall-isfidi fis-sigurtà alimentari u tan-nutrizzjoni, u l-Pjan ta’ Azzjoni li jakkumpanjaha ta r-riżultati tiegħu laħaq l-objettivi proposti, uma kkunsidrati meħtieġa l-iffukar mill-ġdid tal-azzjonijiet u l-valutazzjoni tal-iskop tal-Istrateġija id-dawl tal-iżviluppi riċenti ta’ politika, inklużi l-Għanijiet ta’ Żvilupp Sostenibbli (SDGs) tan-Nazzjonijiet Uniti u l-Konvenzjoni dwar it-Tibdil fil-Klima (impenji tas-COP21). Il-popolazzjoni globali hija mistennija li tikber għal kważi 10 biljun persuna sal-2050 u r-riżorsi bijoloġiċi għandhom jintużaw b’mod aktar effiċjenti, biex b’hekk ikun hemm ikel san, nutrittiv, ta’ kwalità għolja u affordabbli għal aktar nies b’inqas impatt ambjentali u klimatiku għal kull unità prodotta, u materjal bijoloġiku rinnovabbli suffiċjenti biex tjiġi prodotta parti sostanzjali minn dak li bħalissa qed jiġi utilizzat miż-żejt fossili mhux maħdum, flimkien ma’ enerġija mir-riħ u x-xemx enerġiji u enerġiji rinnovabbli oħra.

2.3. F’dan l-isfond, il-bijoekonomija sostenibbli hija settur tal-ekonomija trasversali u hija fil-qalba ta’ strateġiji ekonomiċi sostenibbli dinjija. Il-bijoekonomija jista’ jkollha rwol importanti fil-kompetittività Ewropea u issa huwa importanti li jkunu identifikati u li jintużaw l-opportunitajiet tagħha, kemm fil-livell Ewropew kif ukoll tal-Istati Membri/reġjonali. Pereżempju, pajjiżi terzi oħra bħall-Istati Uniti esperjenzaw tmexxija minn fuq għal isfel fl-iżvilupp ta’ bijoekonomija li ġġenerat kważi USD 400 biljun u appoġġjat ’il fuq minn 4 miljun impjieg minn kontribuzzjonijiet diretti, indiretti u indotti ([2]).

2.4. Il-bijoekonomija tipprovdi għażliet li jistgħu kemm jgħinu biex jitnaqqsu kemm l-emissjonijiet tas-CO_2 kif ukoll id-dipendenza minn riżorsi fossili importati. Pereżempju, il-foresti tal-UE jissekwestraw ammont ta’ karbonju li jikkorrispondi għal 10 % tal-emissjonijiet annwali tal-UE, filwaqt li jipprovdu provvista kostanti u sostenibbli ta’ bijomassa għall-enerġija rinnovabbli. Barra minn hekk, l-istimi juru li 100 000 sustanza kimika li qed jiġu prodotti bħalissa jistgħu, fit-teorija, jiġu minn materja prima rinnovabbli. Dan ma jfissirx li dan għandu jsir għal kollha kemm huma, iżda huwa teoretikament possibbli. Dan ma joffrix biss il-possibbiltà li jiġu pprovduti oġġetti tad-dar ta’ kuljum fuq livell lokali u b’mod rinnovabbli, iżda se jgħin ukoll biex joħloq impjiegi u tkabbir fl-Ewropa, fejn il-vantaġġ teknoloġiku għadu b’saħħtu.

2.5. Madankollu, għad hemm ostakli ewlenin fit-triq lejn innovazzjoni akbar fil-bijoekonomija tal-UE. Ostaklu importanti huwa relatat mal-kostkompetittività tal-prodotti, li t-tnejn huma mqabbla mal-alternattivi fossili u ma’ prodotti ekwivalenti minn inħawi oħra fid-dinja. Il-kostkompetittività tintlaqat minn ħafna fatturi, inklużi l-livell ta’ tħejjija teknoloġika u l-kost lavorattiv, is-sussidji fuq il-karburanti fossili u l-amortizzament, kif ukoll il-livell baxx ta’ appoġġ tas-suq għall-bijoprodotti. Din il-kwistjoni tal-kompetittività taggrava meta wieħed iqis id-diffikultajiet fl-aċċessar ta’ finanzi għal proġetti innovattivi u l-faċilitajiet ta’ produzzjoni u, ħafna drabi, il-livell kontinwament baxx tal-għarfien min-naħa tal-utenti finali dwar il-bijoprodotti, kif ukoll in-nuqqas ta’ ħiliet u relazzjonijiet operazzjonali biex dan is-settur jimxi ’l quddiem. Barra minn hekk, il-proċeduri ta’ permessi għal proġetti ġodda b’bażi bijoloġika qed isiru twal u diffiċli li jwasslu għal inċertezzi legali u riskji finanzjarji sinifikanti għall-atturi ekonomiċi.

3. **Kummenti speċifiċi**

3.1. Huwa stmat li s-setturi tal-bijoekonomija fl-UE għandhom fatturat annwali ta’ kważi EUR 2 triljun u jimpjegaw madwar 19,5 miljun persuna ([3]), u ħafna minnhom jinsabu f’żoni rurali u kostali, u jirrappreżentaw madwar 8,5 % tal-ħaddiema tal-UE-28. Il-komunitajiet agrikoli, dawk ibbażati fis-settur tal-forestrija u dawk rurali huma mistennija li jibbenefikaw mis-settur ibbażat fuq il-prodotti bijoloġiċi li qed jiżviluppa madwar l-UE fil-forma tal-ġenerazzjoni ta’ impjieg u introjtu. L-ipproċessar tal-bijomassa u l-manifattura ta’ prodotti bijoloġiċi jipprovdu opportunitajiet ġodda ta’ negozju fil-forma tat-tkabbir u l-kummerċjalizzazzjoni ta’ għelejjel differenti. Flimkien ma’ għelejjel konvenzjonali bħalċ-ereali, iż-żieragħ żejtnija, il-patata u l-pitravi taz-zokkor, għelejjel ġodda bħall-ħaxix, l-għelejjel ibbażati fil-foresti, l-alga u l-mikroalga huma kkunsidrati bħala ġeneraturi potenzjali ta’ introjtu futur fiż-żoni rurali u kostali.

([2]) Ara d-dokument tal-USDA “Fact Sheet: An Economic Impact Analysis of the U.S. Biobased Products Industry: 2016 Update” hawnhekk: https://www.biopreferred.gov/BPResources/files/BiobasedProductsEconomicAnalysis2016FS.pdf

([3]) Iċ-ċifri kollha kkwotati ġejjin minn “JRC science for policy report: 2016 Bioeconomy Report”, disponibbli hawnhekk: http://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/bitstream/JRC103138/kjna28468enn.pdf

3.2. Il-bijoraffeneriji eżistenti diġà jipprovdu l-għajxien ta' kuljum u huma sors ta' awtonomizzazzjoni ekonomika għall-familji u l-komunitajiet rurali. Il-bijoraffineriji – fabbriki li jużaw materja prima rinnovabbli (eż. il-bijomassa, prodotti sekondarji u prodotti dderivati kif ukoll skart) minflok riżorsi fossili huma fil-qalba tal-bijoekonomija: dawn jinsabu fiż-żoni rurali u kostali, qrib il-materja prima rinnovabbli li jipproċessaw, fil-qalba tal-produzzjoni tal-ikel, l-għalf, u l-produzzjoni industrijali, tal-injam u dik tal-enerġija.

3.3. Il-bijoraffineriji jsaħħu kull komponent tal-pjanta li jipproċessaw, billi jipproduċu ftit skart. Permezz ta' teknoloġiji effiċjenti u/jew innovattivi, il-bijoraffineriji bbażati fl-UE jimmanifatturaw varjetà wiesgħa ta' prodotti bħall-ikel, l-għalf, is-sustanzi kimiċi, fil-ibri u l-fjuwils li jgħaqqdu karatteristiċi differenti: huma rinnovabbli, jistgħu jerġgħu jintużaw, u huma riċiklabbli, kompostabbli jew bijodegradabbli. Il-versatilità tal-bijoprodotti u l-ingredjenti hija tali li dawn ikunu jistgħu jintużaw f'varjetà wiesgħa ta' applikazzjonijiet, bħal għalf tal-ħut, il-kostruzzjoni, il-kosmetiċi, il-kartun, id-deterġenti, il-fjuwils, il-lubrikanti, iż-żebgħa, il-karta, il-prodotti farmaċewtiċi, il-plastiks u prodotti industrijali oħra, u b'hekk jissostitwixxu l-ingredjenti abbażi tal-fossili b'dawk rinnovabbli.

3.4. It-twaqqif ta' bijoraffineriji ġodda u l-iżvilupp u l-espansjoni tal-bijoraffineriji eżistenti huma investiment f'impjant innovattiv. Il-bijoraffineriji huma kkaratterizzati minn intensità għolja ta' kapital, perjodi ta' żmien itwal għall-ħlas lura u esponiment għal riskji fir-rigward tat-teknoloġija u tas-suq. Għalhekk, qafas regolatorju u finanzjarju ċar, stabbli u li joffri appoġġ huwa importanti biex jippromovi dawn l-investimenti fl-Ewropa. Illum hemm aċċess għal varjetà ta' instrumenti differenti inklużi l-Orizzont 2020 (il-leġislazzjoni l-ġdida proposta b'rabta mal-Orizzont Ewropa hija programm ambizzjuż u li jintlaqa' b'sodisfazzjon fil-qasam tal-innovazzjoni u r-riċerka) u l-Impriża Konġunta dwar l-Industriji b'bażi Bijoloġika; il-Fondi Strutturali u ta' Investiment Ewropej (FSIE); il-Fond Agrikolu Ewropew għall-Iżvilupp Rurali (EAFRD); l-InnovFin u l-Fond Ewropew għall-Investimenti Strateġiċi (FEIS); u fl-aħħar, iżda mhux l-anqas, il-Bank Ewropew tal-Investiment (BEI) għal self u garanziji. Iżda l-aċċess għalihom jista' jkun diffiċli. Punt uniku ta' kuntatt għall-kumpaniji sabiex jaċċessaw informazzjoni fil-fond apposta għalihom li huwa adatt għall-bżonnijiet tagħhom jindirizza dawn l-ostakli.

3.5. F'dan il-kuntest, jinħtieġ b'mod kritiku l-kontribut tas-soċjetà ċivili, flimkien mal-bdiewa, is-sidien tal-foresti u l-industrija, sabiex jitħeġġeġ id-dibattitu dwar it-tiswir ta' bijoekonomija aktar kompetittiva għall-Ewropa li tkun ta' benefiċċju għal kulħadd. Li wieħed jgħin biex jiġu kkomunikati l-benefiċċji tal-bijoekonomika huwa kruċjali sabiex tintlaħaq din il-bidla tal-mudell lejn ekonomija bbażata fuq enerġija rinnovabbli u b'livell aktar baxx ta' emissjonijiet tal-karbonju. F'dan ir-rigward, l-iskemi kredibbli ta' ċertifikazzjoni u ta' tikketti jistgħu jkunu għodod importanti biex iwasslu għal industrija tal-bijoekonomija sostenibbli u affidabbli, u jagħtu fiduċja lill-klijenti industrijali, il-prokuraturi pubbliċi u l-konsumaturi.

3.6. L-UE, l-Istati Membri u l-awtoritajiet reġjonali jistgħu jagħmlu kontributi kruċjali biex jgħinu l-bijoekonomija tikber, billi jistimulaw id-domanda tas-suq għal prodotti u servizzi rinnovabbli, intelliġenti u effiċjenti fir-riżorsi. L-Istati Membri għandhom jinkludu fil-pjani strateġiċi futuri tal-PAK miżuri konkreti biex jiġu żviluppati u/jew jiġu appoġġjati aktar l-investimenti u jiġu promossi soluzzjonijiet sostenibbli għall-bdiewa, is-sidien tal-foresti u l-kooperattivi tagħhom fil-livell tal-UE biex jiżdiedu l-kompetittività u l-effiċjenza tagħhom. Fejn hemm potenzjal biex il-bijoprodotti jissostitwixxu l-alternattivi abbażi ta' karbonju fossili b'mod sostenibbli, dan jista' jsir kemm permezz tal-iżvilupp ta' leġislazzjoni ġdida, bħall-pakkett tal-ekonomija ċirkolari, kif ukoll permezz tar-reviżjoni potenzjali ta' leġislazzjoni rilevanti eżistenti oħra biex titħeġġeġ is-sostituzzjoni ta' alternattivi ta' bijoprodotti prodotti lokalment għal prodotti tal-karbonju fossili tradizzjonali. Barra minn hekk, jistgu jintużaw attivitajiet eżistenti ta' standardizzazzjoni bħat-TC411 u l-iskemi eżistenti ta' ċertifikazzjoni u/jew skemi voluntarji ta' tikkettar ġodda bħall-biobased%.

3.7. Il-prokuraturi pubbliċi fil-livell nazzjonali u reġjonali għandhom iżidu r-referenzi għal tali ċertifikazzjoni u tikketti kredibbli ta' kontenut b'bażi bijoloġika. Pereżempju, fl-2016, il-Korp ta' Standardizzazzjoni Olandiż NEN nieda skema ta' ċertifikazzjoni ġdida bbażata fuq il-prodotti bijoloġiċi, Biobased% (http://www.biobasedcontent.eu/). Din tistabbilixxi l-ammont ta' bijomassa li jkun fih prodott, u tgħin lill-kumpaniji biex jipprovdu informazzjoni trasparenti u kredibbli dwar il-kontenut b'bażi bijoloġika ta' prodott partikolari, kemm f'komunikazzjonijiet minn negozju għal negozju u anke mis-suq għall-konsumatur. Din hija bbażata fuq l-Istandard Ewropew EN 16785-1:2015 (billi jiġi pprovdut metodu għad-determinazzjoni tal-kontenut b'bażi bijoloġika ta' prodotti solidi, likwidi u gassużi billi jintużaw analiżijiet tal-karbonju tar-radju u analiżijiet elementali). Il-korpi ta' ċertifikazzjoni li daħlu fi ftehim ma' NEN iwettqu valutazzjonijiet ta' konformità. Issa li din iċ-ċertifikazzjoni qiegħda fis-seħħ, huwa importanti li jiżdied l-għarfien u jiġi inċentivat l-użu tal-materja prima rinnovabbli fil-leġislazzjoni attwali u futura tal-UE.

3.8. Fil-forestrija, l-iskemi ta' ċertifikazzjoni jaqdu rwol importanti biex jiggarantixxu mobilizzazzjoni sostenibbli tal-bijomassa. Pereżempju, 60 % tal-foresti tal-UE huma ċċertifikati taħt il-Programm għall-Approvazzjoni taċ-Ċertifikazzjoni Forestali (PEFC – Programme for the Endorsement of Forest Certification) jew il-Kunsill tal-Amministrazzjoni Forestali (FSC– Forest Stewardship Council). Barra minn hekk, il-forestrija tal-UE tipproduċi billi tirrispetta l-ogħla standards ambjentali dinjija, li joriġinaw minn leġislazzjoni bħar-Regolament tal-UE dwar l-Injam, ir-regoli dwar l-użu tal-art, it-tibdil fl-użu tal-art u l-forestrija (LULUCF), id-Direttivi dwar l-Għasafar u l-Ħabitats u l-pakkett dwar l-ekonomija ċirkolari.

3.9. Għalhekk, jinħtieġ titjib fil-komunikazzjoni minn negozju għal negozju u minn-negozju għall-konsumatur. Iż-żieda fis-sensibilizzazzjoni tal-pubbliku abbażi ta' informazzjoni korretta, rilevanti u aċċessibbli hija essenzjali biex tiżgura l-iżvilupp ta' bijoekonomija intelliġenti, sostenibbli u inklużiva, biex jinħoloq suq għal bijoprodotti sostenibbli u biex jiġu promossi konsum u produzzjoni aktar sostenibbli. Jinħtieġu azzjonijiet ta' sensibilizzazzjoni tal-pubbliku, b'mod partikolari fil-livell reġjonali u lokali, li jinkludu premjijiet kif ukoll esibizzjonijiet fuq ir-rwol tat-teknoloġija u x-xjenza fil-bijoekonomija.

3.10. Għalhekk huwa ta' importanza kbira li jinħolqu messaġġi ċari u preċiżi għall-pubbliku. Peress li l-bijoekonomija toffri għadd ta' opportunitajiet biex jiġu indirizzati l-isfidi tas-soċjetà, jinħtieġ li titkejjel permezz ta' valutazzjoni ekonomika komprensiva. Dan ser jipprovdi informazzjoni dwar id-daqs tal-bijoekonomija li tkopri s-setturi kollha, kif ukoll il-kontribut tagħha għat-tkabbir ekonomiku u l-effetti relatati fuq is-suq tax-xogħol. F'dan ir-rigward, il-komunità xjentifika taqdi rwol kruċjali. Dan huwa wkoll għaliex huwa tant importanti li jiġi sostnut l-investiment fir-riċerka interdixxiplinari u bażika sabiex l-UE tkun tista' tisfrutta l-potenzjal tagħha biex tikkontribwixxi għal riċerka u innovazzjoni globali għas-sigurtà tal-ikel u tan-nutrizzjoni, għall-kompetittività u għall-bijoekonomija bbażata fuq l-għarfien. Huwa kruċjali li l-pożizzjoni leġislattiva tal-UE tkun infurmata b'mod sħiħ mill-iżjed evidenza xjentifika avvanzata u mill-esperjenza dinjija u li l-proċessi għat-teħid ta' deċiżjoni dwar is-sorveljanza regolatorja jkunu trasparenti.

3.11. L-edukazzjoni tat-tfal tal-iskola u dawk tas-sekondarja hija kruċjali sabiex ikollna ġenerazzjoni li tifhem l-isfidi u li tħaddan l-opportunitajiet offruti mill-bijoekonomija. Pereżempju, tagħlim dwar il-prinċipji taċ-ċirkolarità, azzjoni fuq livell globali u lokali fl-istess ħin (glokali), u żieda fl-interess għall-esplorazzjoni ser jikkontribwixxu biex iħejju lill-ġenerazzjoni l-ġdida ssib it-triq tagħha. Pereżempju, diġà tfasslu kurrikuli ġodda fl-universitajiet, li jikkombinaw ix-xjenzi tal-ħajja, l-inġinerija u l-kummerċjalizzazzjoni. Tali kollegamenti bejn id-dixxiplini u ambjent li jiffaċilita ambjent għal negozji ġodda jistgħu jappoġġjaw l-istudenti biex isiru imprendituri tal-bijoekonomija. It-taħriġ vokazzjonali jrid jevolvi sabiex jirrifletti r-rekwiżiti għall-ħiliet fil-produzzjoni primarja, il-manifattura, it-trasport u setturi rilevanti oħra. Barra minn hekk, aktar tard fil-ħajja, jeħtieġ li l-ħaddiema jaġġornaw il-ħiliet u l-kompetenzi tagħhom. Programmi ta' tagħlim tul il-ħajja li jlaqqgħu flimkien il-fornituri tal-edukazzjoni u l-produtturi, min iħaddem u l-ħaddiema, ir-riċerkaturi, u l-innovaturi jistgħu jgħinu f'dan.

Brussell, it-12 ta' Diċembru 2018.

Il-President
tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew
Luca JAHIER